

QƏZET 01.02.1958-ci
ILDƏN ÇIXIR

GƏNC MÜƏLLİM

BEŞİKDƏN QƏBİR EVİNƏDƏK ÖYRƏNİN!

Məhəmməd Peyğəmbər (S.)

Oktyabr
2015
07 (1071)

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT PEDAQOJİ UNIVERSİTETİNİN QƏZETİ

Şəki şəhərində Bəxtiyar Vahabzadənin ev-muzeyinin yaradılması və yaşadığı binaya xatirə lövhəsinin vurulması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli simalarından biri, xalq şairi, tanınmış ictimai xadim, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatları laureati, akademik Bəxtiyar Vahabzadənin azərbaycançılıq məfkurəsinə sədaqət və tarixi-mədəni dəyərlərə ehtiram aşlayan, istiqlal ideyaları ilə zəngin yaradıcılığı milli ədəbi fikir xəzinəsinə qiymətli töhfə təşkil edir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında böyük xidmətlərini nəzəre alaraq qərara alıram:

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetin:

1. Şəki şəhərində xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin ev-muzeyinin yaradılması və onun Şəki-

də yaşadığı binaya xatirə lövhəsinin vurulması ilə bağlı zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin etsin;

2. bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti**

Bakı şəhəri, 27 oktyabr 2015-ci il

Elmi Şuranın iclası keçirilib

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) Elmi Şurasının oktyabr ayının 9-da keçirilən iclasının gündəliyində aşağıdakı məsələlər dayanırdı: 2015-2016-ci tədris ili üçün bakalavriat və magistratura pilləsinə qəbulun nəticələri haqqında

tədris ilində ADPU-ya qəbul olan tələbələrdən 19 nəfəri 500 və 500-dən çox bal toplamışdır. Cari tədris ilində isə ADPU-ya qəbul olan tələbələrdən 188 nəfəri 500 və 500-dən çox bal toplayıb ki, bu da öten ilə müqayisədə təxminən 10 dəfə çoxdur. Bu il

100 manat xüsusi təqaüd verir. Ötən tədris ilində 300 tələbə bu təqaüdü alıb. Bu il de 300 nəfər 1 kurs tələbəsinə "Gələcəyin müəllimi təqaüdü" nün verilmesi nəzərdə tutulur. Beləliklə, bu təqaüdü alanların sayı 600 nəfər olub. Bu da öz növbəsində gənclərin ixtisas seçməsini müəllim peşəsinə sevmələrinə müsbət təsir göstərir. Biz də öz növbəmizdə gənclərin ali təhsil almaları üçün ADPU-ya cəlb olunmaları istiqamətində fəaliyyətimizi gücləndirməli, tədrisin və təhsilin keyfiyyətini yüksəltməli, universitetdə daxili nizam-intizam qaydalarını, emək intizamını və dərsə davamıyyət məsələlərini daim diqqət mərkəzində saxlamalı, bir sözə, ali pedaqoji təhsilin öncülü olduğumuzu eməli fəaliyyətimizə səbüt etmeliyik.

ADPU-da struktur dəyişiklikləri haqqında universitetin rektoru, professor Y.Məmmədov çıxış edib. Rektor Y.Məmmədov məlumat verərək bildirib ki, hazırda ADPU-da 45 kafedra fəaliyyət göstərir. Universitetdə idareetmənin təkmilləşdirilməsi və kafedralların fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması üçün bezi kafedralların birləşdirilməsi zərurəti yaranıb. Filologiya fakültəsinin Azərbaycan dilçiliyi kafedrası, Müasir Azərbaycan dili kafedrası, Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi kafedrası, Dünya ədəbiyyatı kafedrası, həmçinin Coğrafiya və gənclərin çağırışaqlıq kafültəsinin Fiziki coğrafiya və Ümumi coğrafiya kafedrallarının yaradılmasına səs veriblər. Mövcud qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş müddətdə həmin kafedralların müdürü vəzifələrinə seçkiler keçiriləcəkdir. Qeyd edək ki, gələcəkdə digər fakültələrdə də dərs yükü az olan və eyniönlü kafedralların birləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

Eyni zamanda Elmi Şuranın iclasında Fizika fakültəsinin, Mühəndis-pedaqoji və bədii qrafika fakültəsinin ləğv olunması, Pedaqoji fakültənin İbtidai təhsil fakültəsi, həmçinin Pedagoqika və psixologiya fakültəsinin Məktəbəqədər təhsil, psixoloji xidmət və korreksiyaedici təlim fakültəsi adlandırılmasında barədə qərar qəbul edilib. Elmi Şuranın iclasında Fizika və ümumi texniki fənlər fakültəsinin, həmçinin Musiqi və təsviri incəsənət fakültəsinin yaradılması barədə də qərar verilib. Fizika və ümumi texniki fənlər fakültəsinin tərkibində aşağıdakı kafedrallar fəaliyyət göstərəcək: Fizikanın tədrisi metodikası kafedrası; Elektrik və optika kafedrası; Mexanika və molekulyar fizika kafedrası; İstehsalatın əsasları kafedrası.

(Davamı 2-ci səhifədə)

məlumat; universitetdə struktur dəyişiklikləri haqqında; tədrisin keyfiyyətini yüksəltmək məqsədilə professor-müəllim heyətinin əməyinin stimullaşdırılması tədbirləri haqqında; universitetin Elmi Şurasının iş planının müzakirəsi; cari məsələlər; kafedralar üzrə dosent vəzifələrinə seçeneklər.

ADPU-nun rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü, Əməkdar elm xadimi, Elmi Şuranın sədri, professor Yusif Məmmədov iclası giriş sözü ilə açıraq 2015-2016-ci tədris ili üçün bakalavriat və magistratura pilləsinə qəbulun nəticələri haqqında məlumat vermek üçün sözü universitetin qəbul komisiyasının məsul katibinin müavini, professor Ibrahim Bayramova verib. Professor İ.Bayramov bildirib ki, bu il ADPU-ya dövlət sifarişi əsasında qəbul 64,4%-i təşkil edib. Ali təhsilin magistratura pilləsinə isə 20 ixtisas üzrə 295 nəfər magistrant qəbul edilib. Onlardan 137-si dövlət sifarişi əsasında, 158-i isə ödənişli əssaslarla qəbul olub. Onu da qeyd edək ki, 2014-2015-ci

həm də ADPU-da ilk dəfə bəzi ixtisaslar üzrə rus bölməsi açılıb. Bütövlükdə 2015-2016-ci tədris ilində ADPU-ya qəbul planı yerinə yetirilib.

ADPU-nun rektoru, professor Yusif Məmmədov iclasın bu məqamında Təhsil Nazirliyinin son illər müəllim hazırlığına xüsusi diqqət yetirdiyini və ölkəmizdə müəllim peşəsinə marağın artdığını vurğulayıb. Rektor Y.Məmmədov qeyd edib ki, son illər orta məktəblərdə həyata keçirilən müxtəlif layihələr, stimullaşdırıcı tədbirlər və s. bu məqsədə xidmət edir. Bu yaxınlarda Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə ADPU-nun Fizika, Kimya və Biologiya fakültələrində Almaniya istehsalı olan yüksək seviyyəli müasir avadanlığın quraşdırılması da Təhsil Nazirliyinin müəllim hazırlığına olan diqqət və qayğısının əyani təzahürüdür. 2014-2015-ci tədris ilindən başlayaraq Təhsil Nazirliyi tərəfindən "Gələcəyin müəllimi təqaüdü" təsis edilib. Bu təqaüd pedaqoji kadr hazırlığı aparılan ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında 500 və daha yüksək bal toplayan, ixtisas seçimində birinci və ya ikinci yerde müəllimlik ixtisasını qeyd edən tələbələrə şamil olunur. Təhsil Nazirliyi həmin tələbələrə

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Musiqi və təsviri incəsənət fakültəsinin tərkibində ise aşağıdakı kafedralar fealiyyət göstərəcək: Musiqi və onun tədrisi metodikası kafedrası; Musiqi alətləri fənlərinin tədrisi metodikası kafedrası; Rəsm, heykəltəraşlıq və boyakarlıq kafedrası; Təsviri incəsənət, rəsmxətt və onların tədrisi metodikası kafedrası. Yeni yarad-

Elmi Şuranın iclası keçirilib

ian Defektologiya kafedrası isə Məktəbəqədər təhsil, psixoloji xidmət və korreksiyadıcı təlim fakültəsinin tərkibində fealiyyət göstərəcəkdir. Qeyd olunanlarla yanaşı, Elmi Şuranın iclasında Rus dili kafedrasında alman, fransız və fars dillərinin tədris olunma-

si haqqında da qərar qəbul edilib. Elmi Şuranın iclasında tədrisin keyfiyyətini yükseltmək məqsədilə professor-müəllim heyətinin əməyinin stimullaşdırılması tədbirləri haqqında da universitetin rektoru, professor Y.Məmmədov çıxış edib. Rektor Y.Məmmə-

dov qeyd edib ki, yaxın gələcəkdə professor-müəllim heyəti üçün differensiallaşdırılmış əməkhaqqı sistemi tətbiq ediləcək. Bu sistemin tətbiq edilməsində əsas məqsəd universitetdə tədrisin keyfiyyətini yükseltmək və professor-müəllim heyətinin fealiyyətini stimullaşdır-

maqdır. Bunun üçün xüsusi meyərlərin işləniləb hazırlanması nəzərdə tutulur.

İclasda Elmi Şuranın 2015-2016-ci tədris ili üçün iş planı müzakirə olunaraq qəbul edilib, cari məsələlər müzakirə olunub, həmçinin kafedralar üzrə dosent vəzifələrinə seçkilər keçirilib.

**Mənsur İBRAHİMLİ,
Gülنar SÜLEYMANOVA**

Rektor Yusif Məmmədov I kurs tələbələri ilə görüş keçirib

Oktyabr ayının 21-de Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü, Əməkdar elm xadimi, professor Yusif Məmmədov ibtidai təhsil fakültəsinin və Coğrafiya və gənclərin çağırışaşədərki fakültəsinin professor-müəllim heyəti və I kurs tələbələri ilə görüş keçirib. Səmimi və canlı

ünsiyyət şəraitində keçən görüş zamanı ADPU-nun rektoru, professor Yusif Məmmədov ilk olaraq tələbə-gəncləri bir daha universitətə qəbul olmaları münasibətində təbrik edib, onlara möhkəm cansağılığı, uzun ömür, həyatda və təhsildə uğurlar arzulayıb.

Rektor Y.Məmmədov tələbələrlə söhbəti zamanı onlara ADPU-nun yaranma tarixi, keçdiyi böyük inkişaf yolu və bugünkü fealiyyəti, tədris prosesi, beynəlxalq əlaqələri barədə ətraflı məlumat verib, müəllim peşəsinin yüksəkliyindən,

həyata keçirir. Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti, millet vekili, YAP-in Sədr müavini, UNESCO-nun və İSESKO-nun xoşmeramlı səfiri Mehriban Əliyeva təhsil sahəsinə xüsusi qayğı və diqqət göstərərək bu sahənin yüksək səviyyədə inkişaf etməsi üçün müxtəlif layihələri uğurla həyata keçirir.

Rektor Y.Məmmədov qeyd edib ki, Təhsil Nazirliyi tərəfindən ötən tədris ilində "Gələcəyin müəllimi təqaüdü" təsis edilib. Bu təqaüd pedaqoqii kadr hazırlığı aparılan ali təhsil müəssisələrinin qəbul imtahanlarında 500 və daha yüksək bal toplayan, ixtisas seçimi zamanı birinci və ya ikinci yerde müəllimlik ixtisasını qeyd edən tələbələrə şamil olunur.

Ötən tədris ilində 300 nəfər tələbə bu təqaüdü alıb. Bu il isə ikinci dəfə 300 nəfər I kurs tələbəsinə "Gələcəyin müəllimi təqaüdü" verilib. Bununla da, bu təqaüdü alanların sayı 600 nəfər olub.

Rektor Y.Məmmədov çıxışına davam etdirərək bildirib ki, ötən tədris ilində ADPU-ya qəbul olan tələbələrdən 19 nəfəri 500 və 500-dən çox bal toplamışdı. Bu il tədris ilində isə ADPU-ya qəbul olan tələbələrdən 188 nəfəri 500 və 500-dən çox bal toplayıb ki, bu da ötən ilə müqayisədə təxminən 10 dəfə çoxdur. Bu, bizi sevindirir. Lakin biz bu göstərici ilə kifayətlənməməli, gənclərin ali təhsil almaq üçün ADPU-ya axınıni gücləndirmək istiqamətində daha çox çalışmalıyıq.

Rektor Y.Məmmədov tələbə-gənclərə ali təhsil illərində yaxşı oxumağı, xarici dilləri, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarını dərinlən öyrənməyi, bir sözlə, yüksək ixtisaslı mütəxəssis kimi yetişməyi tövsiyə edib.

Görüşdə ADPU-nun Tədris işləri üzrə prorektoru, professor Malik Cəbrayılov, Tərbiyə işləri üzrə prorektoru, professor Fikrət Rzayev, Ümumi işlər üzrə prorektoru Əbdül Xalıqov iştirak ediblər. Görüşdə tələbə-gənclərin müxtəlif sualları cavablandırılıb.

Mətbuat və informasiya şöbəsi

müqəddəsliyindən danışıb. Rektor qeyd edib ki, ADPU fealiyyət göstərdiyi müddət ərzində elm və təhsilimizin inkişafına sanballı töhfələr verib.

Rektor Y.Məmmədov öz çıkışında xalqımızın böyük oğlu, müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin həmişə müəllim adına, müəllim əməyinə yüksək qiymət verdiyini bildirmişdir. Ulu öndər Heydər Əliyev demişdir: "Mən Yer üzündə müəllimdən yüksək ad tanımırıam". Dahi öndər Heydər Əliyevin müdirlik siyasi kurusunun ləyiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtərem cənab İlham Əliyev təhsili respublikamızın davamlı inkişaf strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri elan etmiş, ölkəmizin zəngin iqtisadi potensialının intellekt kapitalına çevrilməsini vacib bir vəzifə kimi qarşıya qoymuşdur. Eyni zamanda dövlət başçımız İlham Əliyev son illər cəmiyyətdə müəllim peşəsinin ictimai nüfuzunun yüksəldilməsi, müəllimlərin maddi-sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, həmçinin pedaqoqii fealiyyətin stimullaşdırılması və bu sahədə sağlam rəqabet mühitinin yaranması üçün dövlət səviyyəsində əməlli tədbirlər

"Media və təhsil dialoqu: peşəkarlığın inkişafı" mövzusunda növbəti təlim konfransı keçirilib

Oktyabrın 30-da Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində "Media və təhsil dialoqu: peşəkarlığın inkişafı" mövzusunda növbəti təlim konfransı keçirilib.

Təhsil Nazirliyinin və Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin (ADNSU) birgə təşkilatçılığı ilə keçirilen təlim konfransında Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları, media qurumlarının və ali təhsil müəssisələrinin mətbuat idmətlərinin rəhbərləri, təhsilə bağlı qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri və təhsil ekspertləri iştirak ediblər.

"Media və təhsil dialoqu: peşəkarlığın inkişafı" mövzusunda növbəti təlim konfransının rəhbərlik etdiyi ali məktəbdə keçirilmə-

sindən məmənunluğunu ifadə edən ADNSU-nun rektoru, professor Mustafa Babanlı tədbir iştirakçılarını salamlayıb və ölkəmizdə həyata keçirilen genişməqyaslı təhsil islahatlarının ictimaiyyətə dolğun şəkildə çatdırılmasında medianın rolunun əhəmiyyətini vurğulayıb.

"Təhsil" TV və "APA-Holding"ın informasiya dəstəyi ilə təşkil olunmuş konfransda media və təhsil dialoqundan daha da yaxşılaşdırılması, səmərəli qarşılıqlı əməkdaşlıq baxımından peşəkarlığın inkişafı ilə bağlı müzakirələr aparılıb, müvafiq təklif və tövsiyələr səsləndirilib. Çıxışlarda təhsil qurumları ilə media arasında əlaqələrin

daha da inkişafı, yeni əməkdaşlıq mühitinin yaradılması və bu işin davamlı, sistemli aparılmasının əhəmiyyəti vurğulanıb.

Təlim konfransında Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) Televiziya və radio jurnalistikası kafedrasının müdürü Aynur Kərimovanın "Daxili kommunikasiya və sosial şəbəkələr", BDU-nun doktorantı Turac Əliyevanın "Daxili PR - təşkilat daxili yazışmaların aparılması", "ADA" Universitetinin rektorluq aparatının rəhbəri, mətbuat idmətlərinin rəhbəri əvəzi Şəfəq Mehrəliyevanın "Ali təhsil müəssisələrində ictimaiyyət əlaqələri işi: problemlər və yeni çağırışlar" və Təhsil Nazirliyinin QHT və KIV-le iş sektorunun müdürü Cəsaret Valehovun "Ali təhsil müəssisələrinin mətbuat idmətlərinin fealiyyətinin monitorinqi" mövzularında təqdimatları dinlənilib və təlimlər keçirilib.

Sonra təhsil eksperti Şahlar Əsgərov, "525-ci qəzet"in baş redaktoru, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, Mətbuat Şurası idarə Heyetinin üzvü Rəşad Məcid, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə və başqaları çıxış edərək təhsil-media əlaqələri sahəsində belə konfransların keçirilməsinin mühüm əhəmiyyətini qeyd ediblər. Konfrans iştirakçıları həm də konfrans çərçivəsində ADNSU-nun tarix muzeyi və laboratoriysi ilə tanış olublar.

Qeyd edək ki, bu təlim konfransı Təhsil Nazirliyinin "Media və təhsil dialoqu" çərçivəsində keçirdiyi sayca IV konfransdır.

XX əsrde Azərbaycanın dünya elminə bəxş etdiyi görkəmli simalardan biri şərqsünas alım, pedaqoq, filologiya elmləri doktoru, professor Aida xanım İmanquliyevadır. Alim Şərq filologiyasının müxtəlif aspektləri üzrə apardığı tədqiqatlarla, yaratdığı fundamental əsərlərə elm tərimizə sanballı möhür vurmış, müasir əreb ədəbiyyatının tədqiqində yeni sahifə, uğurlu yol açmışdır. Aida xanım dərin nəzəri bilikləri, analitik təfəkkürü, geniş eruditisiyasi, bir neçə Şərq və Qərb dillərini bilməsi sayəsində apardığı araşdırma və yazdığı əsərlər qisa müddət ərzində ona nəinki keçmiş Sovet İttifaqında, hətta bir çox xarici ölkələrdə də geniş şöhrət gətirmişdir.

Professor Aida İmanquliyeva coxsayılı elmi əsərlərinə əbədi ömür bəxş etmiş, bütün varlığı milli kökə, xalqa bağlı şəxsiyyət olmuşdur. Onun əsərlərində xalqın maariflənməsi, milli yaddaşın qorunması, terəqqiyə doğru irəliləməsi kimi necib niyyətlər daim özünü qabarlıq göstərmişdir. Elmi tədqiqatlarını əsl alim təessübəşəliyi ilə aparan, əreb filologiyası sahəsində özünəməxsus məktəb yaradan görkəmli alim əreb ədəbiyyatının bir sıra korifeylərinin yaradıcılığını tamamilə yeni rakursdan araşdıraraq onları Azərbaycan ədəbi ictimaiyyətinə tanıtmışdır. Bununla Aida xanım əreb və Azərbaycan ədəbiyyatları arasında möhkəm körpü yaratmağa, ədəbi xəzinəmizi daha da zənginləşdirməyə çalışmışdır.

Aida İmanquliyeva 1939-cu il oktyabrin 10-da Bakı şəhərində ziyanlı ailəsində anadan olmuşdur. 1957-ci ildə Bakıda 132 sayılı orta məktəbi qızıl medalla bitirmişdir. 1957-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin Şərqsünaslıq fakültəsinin əreb filologiyası bölməsinə daxil olmuşdur. 1962-ci ilde ali təhsilini bitirəndən sonra həmin universitetin Yaxın Şərq xalqları ədəbiyyatı tarixi kafedrasının aspirantı olmuş, daha sonra keçmiş SSRİ Elmlər Akademiyasının Asiya Xalqları İnstitutunun aspiranturasında təhsilini davam etdirmiştir. 1966-ci ildə dünya şöhrəti elmi rehbərlerinin - Rüstəm Əliyevin və İosif Braginskiyin xeyir-duası ilə namizədlik dissertasiyası müdafiə edib alimlik dərəcəsini almışdır. Sonra Azərbaycan EA-nın Şərqsünaslıq İnstитutunda işə başlamışdır.

Aida xanım elmin bütün enişli-yoxusu yollarını pillə-pillə keçmiş, zəhməti, istədədi, zəkası, qabiliyyəti sayəsində kiçik elmi işçidən baş elmi işçi, şöbə müdürü, elmi işlər üzrə direktor müavini və Azərbaycan Elmlər Akademiyası Şərqsünaslıq İnstitutunun direktoru vəzifəsinə yüksəlmüşdür. 1989-cu ildə o, Tbilisi şəhərində müvəffəqiyyətlə doktorluq dissertasiyası müdafiə etmiş, filologiya elmləri doktoru elmi dərəcəsi və az sonra bu ixtisas üzrə professor adı almışdır.

Üç monoqrafiyanın ("Mixail Nüaymə və "Qələmlər birlüyü", 1975; "Cübran Xəlil Cübran", 1975; "Yeni əreb ədəbiyyatının korifeyləri", 1991), 70-dən artıq elmi məqalənin ve bir çox ərebçədən tərcümələrin müəllifi olan Aida xanım Şərq filologiyası sahəsində yazılmış onlarda elmi əsərin redaktoru olmuşdur. Azərbaycan EA Şərqsünaslıq İnstitutunda fəaliyyət göstəren "Asiya və Afrika ölkələri xalqlarının ədəbiyyatları" ixtisası üzrə müdafiə şurasına rəhbərlik etmişdir.

Professor Aida İmanquliyeva

Azərbaycan şərqsünaslıq elmini dəfələrlə yaxın və uzaq xarici ölkələrdə (Moskva, Kiyev, Poltava, Sankt-Peterburg, Hamburg, Halle və s.) təmsil etmişdir.

Görkəmli alim fəaliyyətinin ilk illərində Mixail Nüaymənin yaradıcılığını, fealiyyətini izləmiş, diqqətə araşdırılmış, onun əsərlərini ədəbi elmi ictimaiyyəti tanış etmekle yanaşı, özünün ideyalarını da cəmiyyətə çatdırılmışdır. Həmin dövr - 1970-ci illərdə Azərbaycanda həyata keçirilən böyük quruculuq işləri ilə bərabər, elmi-

Şərqdə C.Cübran, Ə.ər-Reyhani, M.Nüaymə kimi məşhur nümayəndələrinin timsalında araşdırılmış, bir tərefdən hiss və eqlin, digər tərefdən Şərq ilə Qərb düşüncə təzələrinin vəhdət məqamlarını üzə çıxararaq bəşəriyyətin mehz bu vəhdətə doğru inkişaf etmək əzməni təsbit etmişdir. Öz tədqiqatlarında da poetik ruhla fəlsəfi düşüncənin, romanizmle realizmin sintezindən çıxış edən Aida xanım Azərbaycan ədəbi və fəlsəfi fikrində ilk dəfə olaraq Şərq və Qərb romantikləri-

raz edən Aida xanım Şərqi bu istedadlı qələm və firça sahibinin haqqı xidmət etdiyini bildirir. Cübran Xəlilin bu sahədəki xidmətləri barədə yazır: "Bütün əsərlərində Cübran qadının cəmiyyətə həquqsuz, məzəlum, hətta bəzən kölə vəziyyətindən narahat olduğunu, narazı qaldığını bildirir". Hər bir əsəri, monoqrafiyası, məqaləsi ilə əreb mühacirət ədəbiyyatını bize bir qədər də yaxınlaşdırın Aida xanımın şərqsünaslıq alim kimi ən böyük xidmətlərinən biri də ədəbi, elmi düşüncələ-

larda işləmişdir: O, şair, nasir, publist, tənqidçi, tarixçi, tərcüməçidir" deyə Əmin ər-Reyhani-nin hərtərəfli yaradıcılığı, dünyagörüşə malik bir şəxs olduğunu faktlara sübut etməklə, onun simasında Şərqi kamil ziyalısının obrazını canlandırdı.

Görkəmli şərqsünas olmaqla bərabər, mütərcim və ədəbiyyatşunas kimi də tanınan Aida xanım, eyni zamanda gözəl müəllim idi. Yazılı tədqiq etdikləri barədə fikirlərini ustalıqla auditoriyaya çatdırıran Şərq mütefəkkiri, ictimai xadimi, filosofu idi. Onun bu qüdrəti əreb - mühacirət ədəbiyyatının müxtəlif sahələrinə həsr olunmuş məqalələrində, şəxşən özünün təşkil etdiyi konfrans və simpoziumlarda təsdiqlənirdi. Şərqsünas alimləri Ziya Bünyadov, İosif Braginski, İrina Bilik, Anna Dolinina, Aleksandr Kudelin, Valeriya Kripchenko, Malik Qarayev, İ.Filiştinski, O.Frolova dəfələrlə onun düşüncələrinə şerik çıxmış, müxtəlif vaxtlarda onun haqqında dəyərli fikirlər söylemişlər.

Bakı Dövlət Universitetində bir zamanlar oxuduğu mühazirələrdən bəhrələnənlər söz düşəndə hemişi Aida xanımın dərin biliyindən, intellektual səviyyəsindən ağızdolusu danışırlar. Şərqsünaslıq fakültəsində əreb ədəbiyyatından mühazirələr oxuyan Aida xanım pedaqoq alim kimi Azərbaycan, əreb, rus və Avropa ədəbiyyatlarının müqayisəsini aparır, biri digərindən qidalanaraq formalasın bu ədəbiyyatların bəşəriyyətə bəxş etdiyi yeniliklərən soraq verərək müasir əreb ədiblərinin əsərlərinin tərcümə olunmasına ədəbi-mədəni əlaqələrimizin inkişafında körpü hesab edirdi. BDU kollektivi görkəmli şərqsünaslıq xidmətlərini ehtiramla xatırlayırlar. Hazırda şərqsünaslıq fakültəsinin qabaqcıl tələbəleri Aida İmanquliyeva adına təqəüd alır. Universitetdə onun elmi fəaliyyəti araşdırın müsabiqələr və konfranslar keçirilir, yubileyleri qeyd olunur. Əminik ki, böyük alimin universitetimizle bağlı gördüyü işlər, gənc nəslin yetişdirilməsində, şərqsünaslıq elminin inkişafında göstərdiyi evəzsiz xidmətlər gələcəkdə daha da etrafı öyrənəcək.

Aida İmanquliyeva hər zaman Şərqli Qəribi mənəvi birliyə, ortaç düşüncəyə, ümumi ictimaiyyəti baxışa dəvət edirdi. Rejimin, quruluşun ideoloji təbliğatına, çərçivəsinə, təzyiqlərinə baxmayaraq, düşüncəsindən, duygularından dönmürdü. Dünyanın qovuşacağına - ideya və məfkurə birliliyinə, gələcəyinə inanırdı. Bu səbəbdən də Şərq-Qərb ədəbi-fəlsəfi, mədəni dəyərlərinin sintezində yaranan əsərləri, onların yaradıcılarını Mixail Nüaymə, Cübran Xəlil Cübran və Əmin ər-Reyhani kimi işqli insanları təbliğ edirdi.

Tanrıının ona bəxş etdiyi istedadın, kamilliyyin, gözəlliyyin işığını elmimizin üstüne salan Aida xanım əhatəli yaradıcılığı ilə "Əreb filologiyası məsələləri", "Yaxın və Orta Şərq", "Sovet şərqsünaslığının problemləri və perspektivləri", "Şərqi problemləri: tarix və müasirlik", "Romantizm problemləri və Şərq" adlı əsərləri ilə Şərqi tekçə ədəbi-fəlsəfi yaşantisına deyil, içtimai-siyasi quruluşuna da aydınlaşdırıldı. 30 il Şərq mədəniyyətini, mənəvi dəyərlərini, içtimaiyyəti fikrini fəlsəfi düşüncəsinin işığında araşdırın, Şərq-Qərb dəyərləri kontekstində tədqiqata cəlb edən Aida xanım hələ ötən esrin 70-ci illərində sərhədlərin-

Elm xadimləri

Böyük şərqsünas alim, bacarıqlı elm təşkilatçısı

mədəni yeniliklər, kəşflər vasitəsi ilə yaddaşa qayğılı ruhu inkişaf etdirilirdi.

Mixail Nüaymənin yaradıcılığında qaldırılan ideyalar da bir növ bu düşüncənin başqa üzü idi. Mixail Nüaymə əreb dünyasını, əreb ədəbi-ictimai fikrini dirçəlişə, dünya ədəbi-fəlsəfi fikrine söykənərək əski yaddaşa qayıtmağa çağırırdı. Şərq mənəvi dəyərlərinə sahib çıxməq üçün soydaşlarını mənəvi kamilliyyə, birliyə və dünyəvi dəyərləre səsleyirdi. Bu ideyalar onun əsərlərində öz əksini tapırdı. Rus elminə, klassik fikrine dərin bələd olan, formanı ondan, mezmunu, ruhu əski Şərq fəlsəfi fikrindən, müasir Avropa düşüncəsindən götürən Mixail Nüaymənin yaradıcılığından söhbət açan, dolğun müləhizələr irəli sürən Aida xanım bu böyük sənətkarın çoxşaxəli yaradıcılığı barədə deyirdi: "Mixail Nüaymə müasir əreb novellalarının banilərindən biridir. Əreb dünyasında bu böyük realist sənətkar nəşr və nəzm, publisistika və ədəbiyyatşunaslığı dair məqalələrin müəllifi idir".

Ömrünü əreb mühacirətinin ədəbiyyatının tədqiqinə həsr edən, Amerikada, Avropada yaşasalar da, öz dilini, dinini, mədəniyyətini qorumaqdan, tebliğ etməkdən zövq alan əreb ziyanlılarının yaşıntılarından, duyğularından, dünyaya baxışlarından söz açan Aida xanım xalq üçün yaşayış-yaradan, dövlətlərinin nura qərq edən ziyanlıların basqlara məruz qalmalarının səbəblərindən dənmiş, onlara bir növ istiqamət də verirdi.

Görkəmli alim romantik poeziyanı onun Qərbədə C.Bayron, U.Bleyk, R.Emerson, U.Uitmen,

nin müqayisəli təhlilini aparmışdır.

Aida xanımın ikinci böyük əsəri 1975-ci ildə işq üzü görmüş "Cübran Xəlil Cübran" monoqrafiyasıdır. Uzaq Amerikada - New Yorkda əreb ziyanlılarını birləşdirən ideya və məfkurə birliliyindən səhbət açan Aida xanım Cübran Xəlil Cübranın yaradıcısı, qurucusu olduğu əreb cəmiyyətin - "Qələmlər birlüyü"nın əhəmiyyətindən söz açarkən yazıb: "Bu cəmiyyətin yaranması yeni əreb mədəniyyətinin inkişafında görkəmli rol oynayan təzə və böyük ədeb məktəbin meydana gəlməsi demək idi".

Alim əreb mühacirətinin səbəblərindən, nəticələrindən da nişmaqla mühacirətin dözləməz olduğunu da qeyd edir. Onların həyatına, duyuğunu və düşüncələrinə ayna tutan, "Qələmlər birlüyü"ni yaratmaqla, Amerikaya mühacirət etmiş ərebələri qələmin işığına toplamaqla onların ocaq, yurd ruhunun ölməməsinə şərait yaranan ziyanlıları təqdir edir.

Bu ədəbi birliliyin mahiyyətində siyasi motivlərin olduğunu diqqətə çatdırın Aida xanım istedadlı şair və rəssam Cübran Xəlil Cübranın təkəcə əreb ədəbi-bədli fikrində deyil, içtimai-siyasi düşüncəsində də özünəməxsus yeri olduğunu vurgulayır. Hiss və duyuğularını kətana rənglərin dili ilə köçürən Cübran Xəlilin vətənpərvəlik hissələrinin bədii yazılarında, daha çox da şeirlərində öz ekinci tapdığını xatırlayanda, qadını müdriklər, müqəddəsler anası kimi qiymətləndirən əreb dünyasında Cübran Xəlilə olan ögəy münəsibətə etiraz edir. Qadının kölə, hüquqsuz, məzəlum obrazına eti-

rinin içərisində oxucularını özünnən və dövrünün siyasi baxışları ilə tanış etməsi idi.

Aida xanımın ömrünü, qüvvəsini həsr etdiyi "Yeni əreb ədəbiyyatının korifeyləri" monoqrafiyası ilə yeni bir dünyə - müasir əreb ədəbiyyatı ilə bağlı sanballı mənbə yaratdı. 1992-ci ildə işq üzü görən bu kitab onun elm aləmine bəxş etdiyi möhtəşəm əsər olsa da, təessüf ki, son işi idi.

Professorun elmi-fəlsəfi düşüncələri, hadisələrə orijinal baxış, onlara yeni məzmun və xarakter vermesi, elmi tələbkarlığı və bir o qədər də qayğılılığı onun ziyanlı portretinin ayrılmaz cizgiləridir. Görkəmli alimin müxtəlif illərdə dərc olunmuş əsərləri bu gün də təkcə gənc şərqsünaslar üçün deyil, ümumiyyətə də sahənin peşəkar tədqiqatçıları üçün sanballı mənbə rolunu oynayır.

Şərqsünas alim kimi yaradıcılığının 30 ilində özünə abidən Aida xanım əreb korifeylərinin fikirlərini, düşüncələrini tədqiqata cəlb edə-ede özü də onlardan biri olurdu. Akademik əsluluba bərabər, elmi, bədii, publisistik üslubda yaran Aida xanım əreb cəmiyyətin işığını elmimizin üstüne salan Aida xanım əhatəli yaradıcılığı ilə "Əreb filologiyası məsələləri", "Yaxın və Orta Şərq", "Sovet şərqsünaslığının problemləri və perspektivləri", "Şərqi problemləri: tarix və müasirlik", "Romantizm problemləri və Şərq" adlı əsərləri ilə Şərqi tekçə ədəbi-fəlsəfi yaşantisına deyil, içtimai-siyasi quruluşuna da aydınlaşdırıldı. Tanrıının ona bəxş etdiyi istedadın, kamilliyyin, gözəlliyyin işığını elmimizin üstüne salan Aida xanım əhatəli yaradıcılığı ilə "Əreb filologiyası məsələləri", "Yaxın və Orta Şərq", "Sovet şərqsünaslığının problemləri və perspektivləri", "Şərqi problemləri: tarix və müasirlik", "Romantizm problemləri və Şərq" adlı əsərləri ilə Şərqi tekçə ədəbi-fəlsəfi yaşantisına deyil, içtimai-siyasi quruluşuna da aydınlaşdırıldı. Tanrıının ona bəxş etdiyi istedadın, kamilliyyin, gözəlliyyin işığını elmimizin üstüne salan Aida xanım əhatəli yaradıcılığı ilə "Əreb filologiyası məsələləri", "Yaxın və Orta Şərq", "Sovet şərqsünaslığının problemləri və perspektivləri", "Şərqi problemləri: tarix və müasirlik", "Romantizm problemləri və Şərq" adlı əsərləri ilə Şərqi tekçə ədəbi-fəlsəfi yaşantisına deyil, içtimai-siyasi quruluşuna da aydınlaşdırıldı. Tanrıının ona bəxş etdiyi istedadın, kamilliyyin, gözəlliyyin işığını elmimizin üstüne salan Aida xanım əhatəli yaradıcılığı ilə "Əreb filologiyası məsələləri", "Yaxın və Orta Şərq", "Sovet şərqsünaslığının problemləri və perspektivləri", "Şərqi problemləri: tarix və müasirlik", "Romantizm problemləri və Şərq" adlı əsərləri ilə Şərqi tekçə ədəbi-fəlsəfi yaşantisına deyil, içtimai-siyasi quruluşuna da aydınlaşdırıldı. Tanrıının ona bəxş etdiyi istedadın, kamilliyyin, gözəlliyyin işığını elmimizin üstüne salan Aida xanım əhatəli yaradıcılığı ilə "Əreb filologiyası məsələləri", "Yaxın və Orta Şərq", "Sovet şərqsünaslığının problemləri və perspektivləri", "Şərqi problemləri: tarix və müasirlik", "Romantizm problemləri və Şərq" adlı əsərləri ilə Şərqi tekçə ədəbi-fəlsəfi yaşantisına deyil, içtimai-siyasi quruluşuna da aydınlaşdırıldı. Tanrıının ona bəxş etdiyi istedadın, kamilliyyin, gözəlliyyin işığını elmimizin üstüne salan Aida xanım əhatəli yaradıcılığı ilə "Əreb filologiyası məsə

Böyük şərqsünas alim, bacarıqlı elm təşkilatçısı

(Əvvəli 3-cü səhifədə)

qapalı olduğu, imperiyanın hökm sürdüyü dövrde vətəndaş, ziyalı, qüdrətli alim kimi öz sözünü deyərək insanları, dövlətləri Böyük Köç Yoluna - İpək Yoluna səsləmişdi. "Su axan yerdən bir de axar" hikmətinə tapınan Aida xanım Şərq düşüncesini, Şərq təfəkkürü və şərqli məhebbəti ilə Azərbaycan elminin, mədəniyyətinin ləyaqətli təmsilçisi olmuşdu. Dünyanın bir çox ölkələrinə həmin böyük Köç Yolu vasitesi ilə qovuşan, Şərq və Qərbin ədəbi-fəlsəfi, etik və estetik dəyerlərini, düşüncə sistemlərini tədqiq etməklə Şərq filosoflarının dərin fəlsəfəsinə tapınırdı. Moskvada, Sankt-Peterburqda, Kiyevdə, Poltavada, Hamburqda, Hallede və digər neçə-neçə şəhərlərdə, elm mərkəzlərində Şərq mənəvi dəyerlərini məhv etməyə heç bir imperiyanın qüdrətinin yetməyəcəyini elmi müləhizələri ilə sübut edirdi. Ümumittifaq Şərqsünaslıq Cəmiyyəti Rəyasət Heyətinin və Ümumittifaq Kordinasiya Şurasının üzvü kimi Şərqdən ruh alan şərqsünaslara istiqamət vermək də Aida xanımı nəsib olmuşdur.

Seyx Cəmaləddin Əfqaninin XIX yüzildə qaldırıldığı ideya və məfkura birliliyi, Şərq-Qərb dəyerlərinin sintezi ideyaları XX yüzildə təsdiq məqamına qovuşduqca Azərbaycanın ilk qadın şərqsünası Aida xanım İmanquliyeva da öz sözünü deyir, bu fikirlərə destək olurdu. Rus imperiyanın içərərndə yaşaya-yasaşa SSRİ Elmlər Akademiyasının Şərqsünaslıq institutunda dissertasiya müdafiə etmək, dünyanın məşhur şərqsünaslarını razı salmaq üçün yüksək savada, ali təfəkkürə malik olmayıldı. Tarixi şərait bu qüdrətli alimin ideyalarını bütövlükde açmağa imkan verməsə də, Aida xanım şərqsünas alim, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Şərqsünaslıq institutunun direktoru kimi məqam dəsədükə, şərait yetişdikcə sözünü deməye cəsarət tapdı. Zaman-zaman mənəvi ter-

roru, hücumlara məruz qalan Şərqi, Şərq dəyerlərinin bir növ himayədarına çevrilən Aida xanım instituta yeni qədəm qoyan aspirant və dissertantları məhz Şərqi və türk dünyasının böyük dərinliklərinə istiqamətləndirir, dünyanın bu böyük servət və mədəniyyətin dən qidalanmaq üçün onlara yol göstəridi. XIX-XX yüzilliklərdə Cənubi Amerikaya mühacirət etmiş Suriya və Livan yazarlarının simasında ərəb-mühacirət ədəbiyyatını tədqiq edən Aida xanım mühacirəti vətəndeñdən təqribən, boğulmaqdən üstün tutan azad sözə, açıq fikrə can atmış ərəb ziyalılarının simasında Əhməd bəy Ağaoğlu, Almas İldırım, Ceyhun bəy Hacıbəyli kimi məşhur ziyalıların faciəsini sovet imperiyasının diqqətinə çatdırmaq istəyirdi. O həm də sübut etmək istəyirdi ki, Şərqi belini cəhəlet qırığı kimi, rus imperiyasının, şura hökumətinin də dizlərini insanlar, millətlərin məhbəsindən dönmüş quruluş yuxacaq. Bu, 1960-ci illəri id. Cəmi 20 il sonra dünya yenidən qurulacaq, imperiya xofu millətlərin istiqlal savaşı, azadlıq istəyi ilə yoxa çıxacaqdı.

O, həmişə müqəddəs elm məbədi kimi baxdığı akademiyaya ən gənc əməkdaş kimi qədəm qoymuşdu. İş otağına çatanda öz doğmalarını, universitet auditoriyalarından tanıldığı müəllimləri və tələbə yoldaşlarını görmüşdü. Ərəb ədəbiyyatı qrupunda kiçik elmi işçi kimi fealiyyətə başlayan Aida xanım çox keçmiş ki, baş elmi işçi dərcəsi alır. 1976-ci ildə hər şey dəyişir. "Ərəb ədəbiyyatı qrupu"nun bazasında ərəb filologiyası söbəsi yaranır, Aida xanım müdər seçilir. Gənc, istedadlı, Şərqi və milləti sevən Aida xanımın qayğısı və rəhbərliyi ilə on nefər aspirant və dissertant namizədlək dissertasiyası müdafiə edərək şərqsünas alım kimi yetişir.

Hədisələrin kələfinin dolaşlığı, milli azadlıq hərəkatının tüyən etdiyi dövrde - 1988-ci ildə Aida xanım institutun direktor müavini vəzifəsinə irəli çəkilir, bir il sonra

yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi Tbilisidə doktorluq dissertasiyası müdafiə edir. 1991-ci ildə bir çoxları çörək pulu dalınca qacılık akademiyadan uzaqlaşlığı halda Aida xanım zerif ciyinlərini elm yükünün altına verir. Akademiyanın Rəyasət Heyətinin qərarı ilə Şərqsünaslıq İnstitutuna direktor teyin olunur.

Onun direktor olduğu illərdə Şərqsünaslıq İnstitutunda görülən işlər indi də yüksək qiymətləndirilir. Evinin, ailəsinin səliqə-sahmanını, xeyirxahlığını, ucalığını, səmimiyyətini, ülfətin görürüb institut gələn Aida xanım öz kubarlığını vəzifənin müxtəlif pillələrində də qoruyub saxladı. Rəhbərlik etdiyi dövrde əsl ziyalı kimi fealiyyət göstərdi. Daşlığı vəzifəni nurlu dünyası, xeyirxah əməlliəti ilə işçiləndirən Aida xanım bu səbəbdən ki, institut işçilərinin yaddaşında kubarlıq, xeyirxahlıq, ziyliliq mücəssəməsi kimi qaldı.

O illərdə Şərqsünaslıq İnstitutunda hazırlanın elm əsərlər, işq üzü gəren kitab və monoqrafiyalar, tərcümə topluları, məqalelər məcməsi onun bir direktor kimi təşkilatçılıq bacarığından, elmi rəhbər kimi qüdrətindən, mütəcim kimi istedadından, şərqsünas alım kimi yaddaş sevgisindən soraq verir. Həmin dövrde "Ərəb filologiyası məsələləri" adlı məqalələr toplusu çap olunur. Aida xanımın rəhbərliyi ilə nəşrə hazırlanan bir neçə tərcümə kitabı da onun ədəbi-mədəni əlaqələrimizin inkişafına göstərdiyi böyük xidmətdən, Şərqə sevgisindən irəli gəldi. Aida xanımın bu illər ərzində en böyük xidmətlərindən biri də ərəb ədiblərinin əsərlərinə ibarət "İnsan və qus" adlı həkayələr məcməsi, "Ağ günlərin sərağında" almanaxı çap etdirməsi idi.

Aida xanım öz əsərləri ilə Azərbaycan-ərəb ədəbi əlaqələrinin yeni mərhəlesini yaratdı. Onun bu əlaqələrdən yazdığı dövrde isə artıq bütün körpüller qırılmışdı. Bu əlaqələrin mərkəzi olmuş SSRİ dağılmışdı. Belə bir

məqamda neçə-neçə şərqsünas alım yetişdirmək, elmi əsərlər, məqalələr, monoqrafiyalar çap etdirmək, konfrans və simpoziyalar təşkil edib məruzələrlə çıxış etmək böyük şərgili istədadi, vətənpərvər ziyalılığı ilə bağlı idi. Aida xanım özünün Şərqsünaslıq İnstitutunun direktoru olduğu illərdə həmişə qaynar elmi mühiti ilə seçilən akademiyanın institutlarında və şöbələrində Şərqi qaranlıq gecələrinin sükütu hökm süründü. Çölündə isə mitinqlər. Qırixış edənlər, özüñü millətə vətənpərvər ziyalı kimi tanıtmağa çalışanlar akademiyanın da sovet quruluşundan qalma bir miras kimi məhv olmasına çalışır, burada illərlə ömrünü ərimiş ziyalıları, alımları imperiyanın nökərləri hesab edirdilər. Məhz Aida xanım kimi ziyalıların, institut rəhbərlerinin xidmətləri, qayğı ve diqqəti nəticəsində bu elm məbədi məhv olmaq təhlükəsindən xilas edildi. 1993-cü ildən, ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra bu böyük elm mərkəzi, müqəddəs ocaq, elm fədailərinin işq payladığı məbəd Milli Elmlər Akademiyasına çevrilib əvvəlki şöhrətine qayıtdı.

Azərbaycanın elm tarixinə yازılan elə qüdrətli ziyalılar, təməli halallıqdan, müqəddəslilikdən qowanyan ailelər var ki, təkcə universitet onların deyil, həm də onlar universitetin alın yazısı, xoşbəxtlik payıdır. Görkəmlı alımlarımız, universitetin ilk qurucularından sayılan Əziz Əliyevin, Yusif Məmmədəliyevin, Mirzə Fəyzullah Qasimzadənin, Mir Cəlal Paşayevin, Cəfər Xəndanın, Əli Sultanlının, Nəsir İmanquliyevin və digər məşhur ziyalıların həyatında, ya radıcılığında, pedagoji fealiyyətdə, müəllim, alim, ictimai xadim kimi nüfuz qazanmasında bu təhsil ocağının, onun pille-pille inkişafında isə bu məşhur simaların və onların soyunun davamçısı olan övladlarının xüsusi yeri var.

Aida xanım dünyasını tez dəyişdi. 1992-ci il sentyabrın 19-da universitet özünün ləyaqətli, xey-

irxah müəllimini, şərqsünaslıq elminin aparıcı simalarından birini itirdi! "Gəlimli, gedimli, son ucu ölümlü dünya"da heç kəs əbədi deyil. Əbədi olan amal və emədir. Aida xanım özünün amalı, əməli, fitri istədadi, analitik təfəkkür, sanballı əsərləri, yetirmələri ilə köçdü yaddaşlara!

Bu gün də onun əsərləri döndənə oxunur, təhlil və tədqiq edilir, tərcümə olunur, yenidən işq üzü görür. Elmi irsi araşdırılır və təbliğ olunur. Nə qədər ki onun alım qələmi ilə uğrunda mübarizə apardığı ideya və amallar aktuallığını itirmeyib, nə qədər ki Şərq-Qərb münasibətlərində tam harmoniya bərqərar olmayıb, insanlar daim Aida İmanquliyevanın əsərlərinə müraciət edəcək, gələcək nəsillər onu həmişə minnədarlıqla xatırlayacaqlar.

Görkəmlı alının böyük arzuları, azad Azərbaycanla bağlı düşüncələri indi qızlarının - Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputati Mehriban xanım Əliyevanın, elmi əsərləri ile filoloji və fəlsəfi fikir tariximizdə yeni ciyər açan AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nərgiz xanım Paşayevanın genişmiqyaslı, möhtəşəm layihələrində həqiqətə çevrilir!

Tanrı Aida xanımı gerçəkdən xoşbəxt yaratmışdır. İstedadı, ləyaqəti, nəcibliyi və xeyirxahlığı ilə Şərq qadınlığına, ana ucalığına nümunə olan Aida xanımın ən böyük xoşbəxtliyi onun soy müqəddəsliyi, genetik kodları ilə bağlı idi. Elmi, təhsili, savadı, geniş dünyagörüşü həyatda qazanmaq olur. Bir çox digər dəyərlər isə llahidən insana nəsib olan ən böyük səadətdir. Bu səadət Aida xanımın simasında həm də universitetimizin boyuna biçilmişdir.

Abel MƏHƏRRƏMOV,
Bakı Dövlət Universitetinin
rektoru, akademik

Vasim MƏMMƏDƏLİYEV,
akademik
"Azərbaycan" qəzeti,
10 oktyabr 2015-ci il

Tələbə Gənclər Təşkilatının təqdimatı keçirilib

Oktabr ayının 20-də Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) Böyük Akt zalında universitetin Tələbə Gənclər Təşkilatının (TGT) 2015-2016-ci tədris ilində universitetə qəbul olmuş I kurs tələbələri üçün ümumi təqdimatı keçirilib. Tədbirdə ADPU-nun Tərbiyə işləri üzrə prorektoru, professor Fikrət Rzayev, Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının (ATGTİ) nümayəndəsi Şəmsi Gülderdiyev, Milli Debat Programının rəhbəri Canoğlan İlyasov və TGT-nin rəsmi tərəfdəsi olan "Akademiya" Tədris Mərkəzinin nümayəndəleri iştirak ediblər.

Tədbirdə ilk olaraq Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib. ADPU-nun Tərbiyə işləri üzrə prorektoru, professor F.Rzayev çıxış edərək TGT-nin fealiyyətini müsbət qiymətləndirib. Professor F.Rzayev gənclərə dövlət səviyyəsində yüksək qayğı və diqqət göstərildiyini, onlara müasir səviyyədə təhsil almaq, ictimai-mədəni həyatda fəal iştirak etmək, elecə də dövlət idarəciliyində təmsil olunmaq üçün elverişli şəraitin yaradıldığını bildirib. O, həmçinin çıxışında gəncliyi cəmiyyətinin mütərəqqi, aparıcı və eyni zamanda ən fəal qüvvəsi kimi səciyyələndirib, tələbə-gənclərə təhsildə və ictimai fealiyyətdə uğurlar arzulayıb.

Sonra tədbir çıxışlar və TGT-nin bir illik fealiyyətini eks etdirən videoçarxın

nümayışı ilə davam edib, daha sonra isə ayın ən fəal fakültəsi seçilən Məktəbəqədər təhsil, psixoloji xidmət və korreksiyaedici təlim fakültəsinə fəxri fərman təqdim olunub.

Eyni zamanda tədbirdə Biologiya fakültəsinin tələbəsi Leyla Əhmədova, Fi-

zika və ümumi texniki fənlər fakültəsinin tələbəsi Terlan Musali, Kimya fakültəsinin tələbəsi Günay Vəliyeva, Məktəbəqədər təhsil, psixoloji xidmət və korreksiyaedici təlim fakültəsinin tələbəsi Rehiməxanım Həsənova ayın ən fəal tələbələri seçilib, onlar sertifikatlar təqdim edilib.

Ramid SEYFULLAYEV,
Məktəbəqədər təhsil, psixoloji xidmət
və korreksiyaedici təlim fakültəsinin III
kurs tələbəsi

Xatirəsi həmişə qəlbimizdə yaşayacaq...

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) kollektivinə ağır itki üz verdi. İstedadlı və təcrübəli pedaqoq-alim, Ədəbiyyat və onun tədrisi metodikası kafedrasının dosenti Bilal Hümbət oğlu Muradov vəfat etdi. Onun ölümü ilə pedagoji ictimaiyyət gözəl bir metodistini, yüzlərlə insan yaxın dostunu, çoxlu sayda tələbə sevimli müəllimini itirdi.

İnsan dünyasını dəyişəndə onun haqqında xoş sözər demək bir adətən çevrilmişdir. Amma bu xoş sözər Bilal müəllimin sağlığında da kafedra və Elmi Şuranın iclaslarında, radio və televiziya verilişlərində ürəkdən deyildi. Çünkü bəstəboy, qarayanız, sakit təbietli bu insan içinde tükənməz bir xəzinə gəzdirdi. O, bu xəzinəni işığa çevirib tələbələrinə, dostlarına paylayırdı. Onun içindəki xəzinə ömrünün sonuna qədər azalmadı, əksinə, artdı, zənginləşdi.

İstedadlı metodist-alim B.Muradov mənali və şərəfli bir ömür yolu keçdi. O, 1931-ci ildə Qərbi Azərbaycanın Vedi mahalının Kolanı kəndində doğuldu. 1956-ci ildə Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun (indiki ADPU) Filologiya fakültəsinin fərqlənme diplomu ilə bitirdi. 1962-ci ildə "Orta məktəbin yuxarı siniflərində ədəbi obrazların təhlili metodikası" mövzusunda namizədlik dissertasiyasını uğurla müdafiə etdi.

1958-1967-ci illərdə "Azərbaycan Televiziya və Radio Verişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində böyük redaktor, baş redaktör müavini və baş redaktor vəzifələrində çalışdı. Beynəlxalq icmalçi kimi hər kəs onu dinləməyə can atır, zəngin mütləsindən, məntiqli nitqlərindən faydalana maşa ç-

lışındı.

1967-1971-ci illərdə Azərbaycan Diller Universitetində dosent və həmin universitetin "Bilik" qəzetiñin redaktoru vəzifələrində çalışdı. 1971-ci ildən ömrünün sonuna qədər ADPU-nun Ədəbiyyat və onun tədrisi metodikası kafedrasının dosenti kimi fəaliyyət göstərdi. Eyni zamanda jurnalist fəaliyyətini də davam etdirdi.

1980-1989-cu illərdə ADPU-nun Filologiya fakültəsinin dekanı vəzifəsində işlədi. Çalışdığı müddət ərzində B.Muradovun ucadan danışdığını, qəzəbli simasını görən olmadı. Həm müəllim kimi, həm də dekan olduğu müddətdə tələbələrin ümidi yerinə çevrildi. Çünkü onun atalıq, qardaşlıq və dostluq duyğularına inanırdılar.

Bilal müəllim gorkəmlı alim idi. "Ədəbiyyatın tədrisi metodikasının nəzəri əsasları" (1980), "Orta məktəbdə ədəbi əsərlərin öyrədilməsi" (1992), "Füzuli və Nəsiminin tədrisi" (2001), "Ədəbiyyat dərslerinin təşkili problemləri" (2012) və s. kimi qiymətli dərs və saitlərinin və monoqrafiyaların müəllifi dir.

B.Muradovun simasında biz istedadlı alımı, bacarıqlı təşkilatçını, yaxşı bir müəllimi itirdik. Bilal müəllimin şəxsində mən yaxın dostumu, sirdəşimi, məsləhətdəşim itirdim. Onun xatirəsi hamımızın qəlbində əbədi yaşayacaqdır. Allah Bilal müəllimə rəhmət eləsin!

Zahid Xəlil,
Ədəbiyyat və onun tədrisi
metodikası kafedrasının
müdiri, filologiya üzrə
elmlər doktoru, professor

Zahid Xəlil,

**Ədəbiyyat və onun tədrisi
metodikası kafedrasının
müdiri, filologiya üzrə
elmlər doktoru, professor**

"TARİXİ İPƏK YOLU VƏ NAXÇIVANIN İQTİSADI-MƏDƏNİ ƏLAQƏLƏRİNİN İNKİŞAFI MƏSƏLƏLƏRİ" MÖVZUSUNDA BEYNƏLXALQ "İPƏK YOLU" KONFRANSI

Bu il oktyabr ayının 16-17-də Naxçıvanda-Azərbaycanın bu qədim şəhərində "Naxçıvan" Universiteti, AMEA-nın Naxçıvan Böləməsi, Naxçıvan Dövlət Universiteti və Türkiyənin Ərdahan Universitetinin birgə beynəlxalq konfransı keçirildi. Tədbir öz möhtəşəmliyi ilə diqqəti cəlb etdi. Təşkilatçılıq işi yüksək səviyyədə qurulmuşdu. Konfransda Azərbaycandan, Türkiyədən, Qazaxistandan, İrandan və başqa ölkələrdən olan elm xadimləri iştirak edirdilər.

Beynəlxalq konfrans öz işinə ulu önder Heydər Əliyevin abidəsi öünü gül dəstələrinin qoyulması və Heydər Əliyev muzeyi ilə tanışlıqla başladı.

Konfransın açılış və plenar iclasında giriş sözü ilə "Naxçıvan" Universitetinin rektoru, professor İsmayıllı Əliyev, "Naxçıvan Azərbaycanda dövlət yaranmasına dək olan dövrdə (on qədim zamanlardan-e.ə. IV minilliyyədək)" mövzusunda AMEA-nın Naxçıvan Böləməsinin sədri, AMEA-nın həqiqi üzvü, professor İsmayıllı Hacıyev, "Türk-sovet əlaqələrinin qurulmasında Naxçıvan faktoru" mövzusunda Ərzurum Atatürk Universitetinin professor-doktoru İbrahim Atetur, "İpək yolu ticarət əlaqələrinin Naxçıvanda kənd tosərrüfatının inkişafında rolü" mövzusunda Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Saleh Məhərrəmov, "İpək yolu üzərində təhsil-

lin inkişafının yeni üfüqləri": "Qafqaz Universitetlər birliliyi" mövzusunda Ərdahan Universitetinin prorektoru, professor-doktor Orhan Söyləməz və "Türküstən

şəhərinin qədim içqalası (Cənubi Qazaxıstan): memarlıq, tipologiya, tarix" mövzusunda Qazaxıstan MEA-nın Etnoqrafiya İnstitutunun professoru Erbulat Smaqulov çıxış etdi.

Müəllimlərimiz beynəlxalq tədbirdə iştirak ediblər

21-25 sentyabr 2015-ci il tarixində Finlandiya-nın Saymen Tətbiqi Elmlər Universitetində "Saymen çağırıcı" adlı beynəlxalq hefte keçirilib. Qeyd edək ki, bu beynəlxalq tədbirdə Avropanın 27 ölkəsindən dəvət almış və ustاد dərsleri nümayiş etdirən qabaqcıl müəllimlər bir araya gelib.

Məlumat üçün bildirək ki, dəvət əsasında həmin heftədə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) İbtidai təhsil fakültəsinin İbtidai təhsilin pedaqoqikası və metodikası kafedrasının müdürü, dosent Yaqut Rzayeva, həmin kafedranın dosenti, Əməkdar müəllim Tamilla Vahabova, baş müəllimi, pedaqoqika üzrə fəlsəfə doktoru Mələk Zamanova da iştirak ediblər.

baqcıl müəllimlərinin Saymen Tətbiqi Elmlər Universitetinin tələbələrinə müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaların səmərəli tətbiqi yolu ilə həm mühazire, həm də seminar məşğələləri vasitəsilə keçidkəri ustad dərsleri dinləmiş, qeydlər götürmüşlər. Universitetimizin əməkdaşları müzakirələrdə feal iştirak etməklə yanaşı, həmin dərslərə öz münasibətlərini bildirmiş və müvafiq sertifikatlar almışlar.

Beynəlxalq həftənin sonunda Saymen Tətbiqi Elmlər Universitetinin Turizm fakültəsinin tələbə-gənclərinin təhsil alıqları kampusda tədbirə yekun vurulub. Tələbələrin yüksək səviyyəli xidməti və əzfəaliyyəti ilə müşayiət olunan tədbirdə universitetin rektorunun yekun çıxışından sonra dosent Y.Rzayeva çıxış edərək beynəlxalq həftəyə dəvət alıqlarına və bu mühüm tədbirdə iştirak etdiklərinə görə öz minnətdarlığı bildirib. Dosent Y.Rzayeva eyni zamanda ADPU-nun rəhbərliyi adından xatirə hədiyyələri təqdim edib, yaradılmış bu əlaqələrin gələcəkdə daha da genişləndiriləcəyinə və səmərəli olacağına ümidi var olduğunu qeyd edib.

Könül NƏZƏROVA

Beynəlxalq həftənin başlanğıcında Saymen Tətbiqi Elmlər Universitetinin rektoru xanım Anneli Pirttila tədbir iştirakçılarını salamlayıb və ilk dəfə olaraq Azərbaycandan nümayəndə heyətinin iştirak etdiyini vurğulayıb.

Bu beynəlxalq tədbirdə dosent Y.Rzayeva, dosent T.Vahabova və baş müəllim M.Zamanova mühazire və seminar dərsləri daxil olmaqla 20-dək dərsdə iştirak edərək Avropanın q-

tinin rektoru, professor İsmayıllı Əliyevin təşəbbüsü ilə konfrans iştirakçılarının universitetin tələbə-gəncləri ilə görüşünün keçirilməsi oldu. Qazaxıstanlı professor Erbulat Smaqulov, Türkiyədən gəlmis professor-doktor Kerem Karabulud və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının dosenti, filologiya üzrə elmlər doktoru Həcər Hüseynova ustad dərsləri keçidilər.

Qeyd edək ki, dosent H.Hüseynovanın "Mir Cəlalın bədii əsərlərinin dil və əslub xüsusiyyətləri" mövzusunda mühazirosi maraqla dinlənilmiş, tələbələrlə birgə xatirə şəkilləri çəkdirilmişdir.

Oktyabrın 17-də beynəlxalq konfrans öz işini bölmələrdə davam etdirmiş, iştirakçılarla konfransın şəhadətnamələri təqdim edilmişdir. Həmin gün konfrans iştirakçılarının Naxçıvanın tarixi məkanlarına gəzintiləri də təşkil edilmişdir. Nuh peygəmbərin məzarı, Naxçıvan qalası, Hüseyin Cavidin məqbərəsi, Xan sarayı Dövlət Tarix Memarlıq Muzeyi, Mömino Xatun və Açıq Səma Altında Muzey Kompleksi, Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzi və başqa yerlərə gəzintilər tədbir iştirakçılarında dərin təessürat yaratmışdır.

Almarə ABBASOVA,
Elm və innovasiyalar şöbəsinin müə-
xəssisi

Sizi həmişə xatırlayacaqıq...

Əziz müəllimim Şavər xanım Talibovanın xatirəsinə həsr edirəm

Həyatda çox ağır zərbələr almışam 6 yaşimdə anamı itirək, 29 yaşimdə qarşısında şəhid olarkən və s. Bu siyahını uzatmaq da olar. Ancaq bu il sentyabr ayının 28-de qəfil aldığım kəderli xəber həmin itki-lərdən biri kimi bütün varlığımı sarsıdı: nəcib və xeyirxah insan, istedadlı və təcrübəli pedaqoq-alim, Hesablama riyaziyyatı və informatika kafedrasının dosenti Şavər Talibova vefat etmişdi...

Onu ilk dəfə II kursda oxuyarkən tanmışdım. "Hesablama riyaziyyatı" fənnindən müəhazır deyərkən gözəl bir xanım müəllimə kimi hamımızı heyrətə salmışdı. Ağbə-niz sıfıri ay kimi işiq saçır, uzun saçları hündür boy-buxununa xüsusi yaraşq verirdi. Müəhazırını elə ustalıqla, peşəkarlıqla oxuyurdu ki, sanki hesablama metodlarını özü keşf etmişdi, heç bir mənbəyə baxmadan, səlis, aydın, ardıcıl və ciddi

Amma səmimiyyəti və xeyirxahlığı ciddi görkəmi ile ziddiyət təşkil edirdi. Xaxşı oxuyan, eləcə də imkansız ailədən olan tələbələrə tam səmimi və məhrəbin yanaşırıdı. Dərs dediyi tələbələrin hamisəna öz övladları kimi baxırdı. Bu xarakterlər də bütün tələbə yoldaşlarımızın yaddaşında daim qalmışdır.

Taleym elə gətirdi ki, mən özümə ideal bildiyim Şavər müəllimə ilə sonralar düz 25 il ciyin-ciyinə çalışdım. Ö, yene de həmişəki kimi mənə xüsusi qayğı göstərirdi. Mənə "qardaşlığı" deye müraciət etdi, ondan sözün həqiqi menasında ana qayğısı gördüm. Verdiyi məsləhətlər, öyrətdiyi bilik və təcrübə əsl müəllim, alim və böyük ana

köməyi idi. Mənə daim ruh vermiş, uğurlarımlı dəstəkləmiş və hamidən qabaq təbrik etmişdi.

Namizədlək və doktorluq dissertasiyalarımın müdafiəsində öz əməkhaqqından aldığı gül buketini də səxavətlə hazırlanmış, ürəklik təqdim etmişdi. İndi etdiyi yaxşılıqlar üreyimi göynədir, göz yaşlarını axıtmalıq təselli tapıram

Təqaüd yaşı çatdığı üçün öz erizəsi ilə təqaüdə çıxmışdı. Ancaq kollektivdən heç ayrılmırıdı. Mütəmadi olaraq kafedra üzvərinin xeyir-sərində de iştirak edirdi. Özü eşidən kimi, hamımızın sevincinə və kədərinə şərık olurdu.

Bu günlərdə eșitmişdi ki, oğlumun toyu olacaq, mənə xəbər göndərmışdı ki, onu mütələq toyaya dəvət edim. Düzü, utandım, onu narahat etmək istəmədim, çünki o, dəfələrlə bizim xeyir işlerimizdə yaxından iştirak etmişdi. Ona görə utandım, toydan sonra - Qurban bayramında da görüşmedik, telefonla da təbrik edə bilmədim. Demə, bu son görüş olacaqmış

Qısmət olmadı

Əziz müəllimim, son görüşümüz baş tutmadı. Lakin sizin işiqli, əziz xatırınız mənim və eləcə də sizi sevən, tənianın bütün insanların qəlbində daim yaşayacaq. Allah sizə rəhmət etsin!

Sizi heç vaxt unutmayacaq tələbələrinizdən biri:
Əbülfət PƏLƏNGOV,
Hesablama riyaziyyatı və informatika
kafedrasının professoru

Əməkdaşımız universitetimizi beynəlxalq tədbirlərdə uğurla təmsil edib

Kərimova təmsil edib. Leyla Kərimova adıçəkilən forumda ingilis dilində "Azərbaycana qarşı töredilmiş iki böyük soyqırımı: 31 mart və Xocalı soyqırımı" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib.

pa Gənc Alımlar Şurasının (EURODOC) tərəfdası ilə "Avropa gənc alımlarının genosid faktlarına baxışları" mövzusunda beynəlxalq forum keçirilib. Azərbaycan Gənc Alım, Aspirant və Ma-

Tədbirin sonunda forum iştirakçıları beynəlxalq təşkilatlara və dünya elmi ictihadiyetine müraciət qəbul ediblər.

23-24 oktyabr 2015-ci il tarixində isə Türkiye Res-

publikasının İstanbul şəhərində Uşaq və Gənclik Yazaları Birliyinin təşkilatçılığı ilə II Beynəlxalq Uşaq və Gənclik Ədəbiyyatı Simpoziumu keçirilib. Simpoziumda bir çox ölkələrdən alım və tədqiqatçılar iştirak ediblər. Həmin simpoziumda da ADPU-nu "Türk araşdırmaçıları" ETM-in elmi işçisi L.Kərimova təmsil edib. Uşaq və Gənclik Yazaları Birliyinin sədri Bican Veysel Yıldız simpoziumu giriş sözü ilə

açaraq, tədbir iştirakçılarına uğurlar arzulayıb. Sonra bir sıra ölkələrin nümayəndələri tədbirin giriş hissəsində çıxış edərək, simpozium iştirakçılara müvəffeqiyət arzulayıblar. Daha sonra II Beynəlxalq Uşaq və Gənclik Ədəbiyyatı Simpoziumu bölmə iclaslarında öz işini davam etdirib. L.Kərimova bu simpoziumda türk dilində "Mehmet Akif Ersoy əsərlərinin uşaq və gənc qəhrəmanlarının mənəvi dünyası" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. L.Kərimovanın çıxışı bəyənilib və o, fəxri fərmanla təltif edilib. Qeyd edək ki, simpozium çərçivəsində keçirilen sərgide L.Kərimovanın kitabları da nümayiş etdirilib.

**Aynurə Babayeva,
"Türk araşdırmaçıları"
ETM-in əməkdaşı**

ADPU-da "İlk dəfə səs verən gənclərin seçki maarifləndirməsi" mövzusunda tədbir keçirilib

Oktyabr ayının 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) təşkilatçılığı ilə universitetin "Heydər Əliyev məktəbinin lektoriyası" nda "Gənc Beynəlxalq Hüquqşunaslar" İctimai Birliyinin və "Zəngin Azərbaycan Uğrunda" İctimai Birliyinin nümayəndələrinin iştirakı ilə "Gənc seçici aylığının keçirilməsi" layihəsi çərçivəsində "İlk dəfə səs verən gənclərin seçki maarifləndirməsi" mövzusunda tədbir keçirilib.

"Zəngin Azərbaycan Uğrunda" İctimai Birliyinin sədri, ADPU-nun Fəlsəfə və sosial fənlər kafedrasının baş müəllimi İrədə Əliyeva tədbiri giriş sözü ilə açaraq bu tədbirin

mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib. Baş müəllim İrədə Əliyeva qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq Sərəncama əsasən noyabr ayının 1-də Milli Məclisə növbəti seçkilər keçiriləcək. Parlament seçkilərində 18 yaşı yenicə tamam olmuş tələbə-gənclər də səs verəcəklər. Bu baxımdan, onların seçki prosesi ilə bağlı maarifləndirməsi oldukça vacibdir.

"Universitet Tehsilli Qadınlar Cəmiyyəti"nin sədri, "Gənc Beynəlxalq Hüquqşunaslar" İctimai Birliyinin adıçəkilən layihə üzrə eksperti, Bakı Dövlət Universitetinin dosenti Təmmam Cəfərova tədbirdə çıxış edərək həyata keçirilən layihənin mahiyyəti barədə məlumat verib, dövlətimizin gənclər siyaseti haqqında danışdı. Dosent T.Cəfərova Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və Seç-

ki Məcəlləsinə istinad edərək bildirib ki, ölkəmizdə dövlət hakimiyyətinin yegane mənbəyi Azərbaycan xalqıdır. Ölkə vətəndaşlarının cəmiyyətin və dövlətin siyasi həyatında iştirak etmək hüququ vardır. Eyni zamanda vətəndaşların dövlətin idarə olunmasına iştirak etmək hüququ vardır ki, bu hüququ onlar biləvasite və ya nümayəndələr vasitəsilə həyata keçirə bilərlər. Vətəndaşların dövlət orqanlarına seçmək və seçilmək, habələ referandumda iştirak etmək hüququ vardır. Seçki Məcəlləsinə əsasən irqindən, milliyyətdən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşeyindən, əmlak vəziyyətdən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən, siyasi partiyalarla, həmkarlar ittifaqlarına və başqa iştirai birləşmələrdən, ya digər statusundan aslı olmayaq, vətəndaşların seçmək, seçilən və referandumda iştirak etmək hüqu-

Tədbirdə tələbə-gənclərə maarifləndirici broşürələr paylanıb, onların Seçki Məcəlləsi və seçki prosesi ilə bağlı sualları cavablandırılıb.

Gülnar SÜLEYMANOVA

1. İlham Əliyev "İnkişaf - məqsədimizdir". On doqquzuncu kitab. Avgust 2006- oktyabr 2006. Bakı, "Azərənş", 2014, 392s.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin oxuculara təqdim olunan "Inkişaf - məqsədimizdir" çoxcildiyyinin bu cildində ölkəmizin iqtisadi, siyasi, mədəni heyatına, regionların sosial - iqtisadi inkişafına və problemlərinə həsr olmuşdur. 2. İlham Əliyev "İnkişaf - məqsədimizdir". İyirminci kitab. Oktyabr 2006 - noyabr 2006. Bakı, "Azərənş", 2015, 408 s.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin oxuculara təqdim olunan "Inkişaf - məqsədimizdir" çoxcildiyyinin bu cildində Azərbaycanın beynəlxalq alemdə artan nüfuzuna, iqtisadi potensialın möhkəmənəsinə, regionların sosial-iqtisadi inkişaf programının həyata keçirilməsi ilə əlaqədar Quba, Şəki, Lerik, Yardımlı, Gəncə, Daşkəsen, Gədəbəy, Şəmkir rayonlarına səfərləri, bu rayonların sosial, iqtisadi və mədəni cəhətdən inkişafına həsr olmuşdur. 3. İlham Əliyev "İnkişaf - məqsədimizdir". İyirmi birinci kitab. Noyabr 2006- dekabr 2006. Bakı, "Azərənş", 2015, 392 s.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin oxuculara təqdim olunan çoxcildiyyətli əsərlərinin bu cildində regionların sosial inkişaf programının həyata keçirilməsi ilə əlaqədar Naxçıvan Muxtar Respublikasına və Xaçmaz rayonuna səfərləri, bir çox xarici ölkələrin əlaqələrinə və əməkdaşlığından dəha möhkəmənəsinə aid zəngin materialları dərc olunmuşdur.

4. "Dövlətçiliyin, milli maraqların və təhlükəsizliyin QARANTİ". Bakı, "Şərq-Qərb" Neşriyyatı, 2015, 380 s.

"Dövlətçiliyin, milli maraqların və təhlükəsizliyin QARANTİ" kitabı Azərbaycanın suverenitəyin, müstəqilliyin və mənəfələrinin qorunmasına, beynəlxalq alemdə mövqelərinin möhkəmənəsinə və nüfuzun artırmasına, milli tarixi yaddaşın və mənəvi ərisin mühafizə edilərən gelecek nesilərə cavatlılmamasına, habelə mədəniyyətlər, sivilizasiyalar və konfessiyalar arasında yüksək əməkdaşlıq formatının teşəkkülünə, ümumən, respublikanın siyasi, iqtisadi və sosial heyatının bütün sahələrində güclü inkişafə nail olan, Umuməlli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla və inamlada davam etdirən mürük rəhbər, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ölkəmizin təhlükəsizliyi, tərəqqisi və qüdrətlenmesi namına məqsədönlü və yorumlu fealiyyətdən bəhs edir.

5. Ziya Yusif - zade "Böyük insan". Bakı, "Azərənş", 2014, 288 s.

Kitabın ömründür 50 ilini Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarında şərəfi xidmətə hər etmiş, bu illərin çox hissəsini bilavasılı Ulu Öndərin rehbərliyi altında işləmiş, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin Heydər Əliyev adına Akademiyasının raisi vəzifəsində çalışmış general - leytenant Ziya Yusif-zadənin Heydər Əliyevi fenomen şəxsiyyət, dahi siyasetçi, əbədiyyaşar lider - bütövlikdə BÖYÜK İNSAN kimi xarakterizə eden məqale və məsahibələri toplanmışdır.

6. Muradov V. "Qazax - Borçalı bölgəsinin xalçaçıları". Bakı, 2014, 328 s.

Kitab - kataloq "Azərbaycan xalçaları bütün qurplular ile" adlı böyük layihənin davamıdır. Qazax - Borçalı bölgəsinin tarixi inkişafı nezərdən keçirilmiş, burada toxunan xalçaların ümumi xarakteristikası, həmçinin xalçaçıları haqqında məlumat və fotoskilər təqdim olunmuşdur.

7. Həsənov Ə. M. "Azərbaycanın geosiyasi". Dərslik. Bakı, "Zərdabi LTD" MMC, 2015, 1056 s.

Dərslikdə dünəninin əsas ölkələrinin Xəzər - Qara deniz hövzəsi və Cənubi Qafqaz regionunda nümayiş etdirdikləri geosiyasi maraqlar və yürüdükləri siyaset fonunda Azərbaycan Respublikasının keçmiş, indiki və gelecek inkişaf məsələləri araşdırılır, milli inkişaf tehlükəsizlik maraqlarının temini edilmişdir.

8. Muradov V. "Qazax - Borçalı bölgəsinin xalçaçıları". Bakı, 2014, 328 s.

Kitab - kataloq "Azərbaycan xalçaları bütün qurplular ile" adlı böyük layihənin davamıdır. Qazax - Borçalı bölgəsinin tarixi inkişafı nezərdən keçirilmiş, burada toxunan xalçaların ümumi xarakteristikası, həmçinin xalçaçıları haqqında məlumat və fotoskilər təqdim olunmuşdur.

9. Əmrahov M. "Stalinqradda tarixi qəlebə". Bakı, ADPU metbəsi, 2013, 114 s.

Kitabda Stalingrad döyüşlərinin tarixşünaslığına nəzər salılmış, Volqa sahilərindəki döyüslərdə, ümumiləkde ikinci Dünya mühərbişəi illərində başəriyyətin fəaliyyəti əsərlərinə azad olunmasında iştirak

Kitabxanamız zənginləşir

İlə bağlı dövlət siyasetinin əsasları şəhər edilir. 8. Xəlil Rza UluTürk. "Dramaturgiyada ədəbi eləqələr". Bakı, "Elm" neşriyyatı, 2014, 236 s.

Monografiya görkəmli Azərbaycan dramaturgiyası 100 illik yubileyi münasibətilə çəpa hazırlanmış və yaradıcılığının rus klassikası ilə qarşılıqlı əlaqələri müsəsiblərinin dramaturji fealiyyəti ilə birlikdə araşdırma obyekti olmuşdur.

9. Əli Tuda. "Bakinin işqları". Bakı, "Azerbaiyan" neşriyyatı, 2014, 328 s.

Bu kitab şairin çapı nezərdə tutulmuş 20 cildlilikin ikinci cildidir. Burda toplanan şeir və poemalar şairin doğma diyarından ayrıldığı, Vətənindən didərgin düşdürüy ilk illərə təsadüf edir və ayrıraq, həsret, nisqil, Vətənə mehəbbət, sədəqət, vətəndaşlıq hissələri ilə zengindir.

10. Hacıyeva M. "Ədəbi qaynaqlar". Bakı, "Elm və təhsil", 2014, 242 s.

11. Muxtar Kazimoglu (İmanov). "Folklor həm keçmiş, həm de bu gündür". Məqalələr. Bakı, "Elm və təhsil", 2014, 194 s.

Kitabda müəllifin folklor, xalqlararası folklor əlaqələri, folklorşunaslığın müxtəlif problemləri ilə bağlı məqalələri və bir müsahibəsi daxil edilib.

12. Lətife Hüseynova. "Anam Xəzərim". Bakı, 2015, 518 s.

Kitab Xəzər denizi, onun tarixi, geoloji quruluşu, hidroloji rejimi, hidrometeoroloji xüsusiyyətləri, biomüxtəlifliyi, ekoloji durumdan, denizin rəsəd mühitinin mühafizəsi istiqamətindən görülen bahs edir.

13. Aydin Mirzəzadə. "Müdriklik dərsləri". I hissə. Bakı, "Azerbaiyan" neşriyyatı, 2014, 160 s.

14. Hacı Şıxlinski. "Azərbaycanda filologksərə ilə zədələnmiş müxtəlif üzüm sortlarının köklərində mikroorganizmlərin tədqiqi və kompleksdənəmli formaların aşkar ediləsi". Bakı, "Müəllim", 2015, 368 s.

Monografiyada üzüm tənəklərinin ən qorxulu zərərvericisi olan filoksonanın biologiyası, müsəs sistematikası, yayılması və zərərvericiliyə qarşı müxtəlif mübarizə metodları haqqında geniş məlumat verilir.

15. Səmuel A. Ümz. "Ermenistan - terrorcu "xristian" ölkənin gizlənləri". Ermenilerin böyük firıldaq seriyaları". I cild. Təkrar rəsəd. Bakı, "Mütərcim", 2015, 388 s.

16. Buniyov A. R. "Virtual təlim sistemləri texnologiyaları". Bakı, ADPU - nəmətəesi, 2012, 130 s.

Müəllifin oxuculara təqdim etdiyi "Virtual Təlim Sistemləri texnologiyaları" dərsliyi, elektron təlim mühitində VTS -nın yaradılmasının və tətbiqinən texniki - texnoloji və didaktiki - metodoloji aspektlərinin şərhini nezərdə tutur.

17. Ziyadxan Nəbibəyli. "Gördüklerim - götürdüklərim". I cild. Bakı, "Adiloglu" neşriyyatı, 2015, 528 s.

Kitab əsasən müəllifin ilk dəfə təmsədə olduğu Azərbaycanın böyük və deyəri alımlı, ziyanlıları, yazarları, tarixi şəxsiyyətləri ilə olan səhəbələrinə, onların heyatində bəzi məqamlara, Azərbaycanın milli - mənəvi deyərlərinə, tariximizin ayri - ayri məqamlarına, əldən gələn keşlərlə həsr olunmuşdur.

18. Kəmalə Süleymanlı. "Müxtəlif sistemli dillərdə bağlayıcıların funksional - semantik xüsusiyyətləri". (İngiliscə və Azərbaycan dillerinən materialları əsasında). Bakı, "Beynəlxalq kitab", 2014, 192 s.

Dərs vəsaiti ingiliscə və Azərbaycan dilində bağlayıcıların funksional - semantik xüsusiyyətləri". (İngiliscə və Azərbaycan dillerinən materialları əsasında). Bakı, "Beynəlxalq kitab", 2014, 192 s.

19. Əmrahov M. "Stalinqradda tarixi qəlebə". Bakı, ADPU metbəsi, 2013, 114 s.

Kitabda Stalingrad döyüşlərinin tarixşünaslığına nəzər salılmış, Volqa sahilərindəki döyüslərdə, ümumiləkde ikinci Dünya mühərbişəi illərində başəriyyətin fəaliyyəti əsərlərinə azad olunmasında iştirak

31. Kazimov N. "Məktəb pedaqogikası". Dərslik. (Ali pedagoji məktəblərinin bakanlıq piləsində tələbələri, habelə dissertalar, müəllimlər üçün. Yeniden işlənmiş və

Kitabda müəllifin ədəbiyyat tarixi, ədəbiyyatlaşdırılmış, ədəbi tanqid tarixi, çağdaş ədəbi proses, türk xalqları ədəbiyyatı və b. sahələr üzrə son illərdəki araşdırma və tədqiqatlarla ilə dərinləndirilmişdir.

27. Salamoğlu T. "Ədəbi tanqid tarixinə dair portret - ocerklər". Dərs vəsaiti. (Yeni - işlənmiş III nəşr). Bakı, 2014, 332 s.

28. Teyyar Salamoğlu. "M. Ə. Sabirin milli intibah ideali". Bakı, "Orxan" NPM, 2015, 144 s.

29. Teyyar Salamoğlu. "Azərbaycan ədəbiyyatının müsəs problemləri". (Elmi - nəzəri və adəbi - tanqid məqalələr). Bakı, "E. L." NPŞ MMC, 2014, 512 s.

Kitabda müəllifin ədəbiyyat tarixi, ədəbiyyatlaşdırılmış, ədəbi tanqid tarixi, çağdaş ədəbi proses, türk xalqları ədəbiyyatı və b. sahələr üzrə son illərdəki araşdırma və tədqiqatlarla ilə dərinləndirilmişdir.

30. Ələşgərov B. C. "Bibliografiya". (Azərbaycanın elm və mədəniyyət xadimləri). Bakı, "Nafta - Press", 2014, 105 s.

Bibliografiyada görkəmli coğrafiyaçı alım, coğrafiya elmlər doktoru, professor Bayram Cavad oğlu Ələşgərovun heyatının, elmi, elmi - təşkilatçı, pedagoji və ictimali fəaliyyətinin əsas mərhələlərinin eks olunması nezərdə tutulmuşdur.

31. Kazimov N. "Məktəb pedaqogikası". Dərslik. (Ali pedagoji məktəblərinin bakanlıq piləsində tələbələri, habelə dissertalar, müəllimlər üçün. Yeniden işlənmiş və

Kitabda müəllifin ədəbiyyat tarixi, ədəbiyyatlaşdırılmış, ədəbi tanqid tarixi, çağdaş ədəbi proses, türk xalqları ədəbiyyatı və b. sahələr üzrə son illərdəki araşdırma və tədqiqatlarla ilə dərinləndirilmişdir.

32. Əsədov K. S., Mirkəzov O. H., Məmmədov F.M. "Dendrologiya". Ali məktəblər üçün dərs vəsaiti. II cild. Bakı, "Məşərəm" neşriyyatı, 2014, 484+ 16 s.

Kitabda dendrologiyanın ümumi məsələləri, intradüksiya, iqlimleşdirme, naturalizasiya, fitosenologiya, zonallıq, areal və onun tipleri haqqında anlaysıq verilir. Əsərde 72 fesile, 185 cinsə daxil olun 715 növün areali, morfoloji, biologiya, botaniki təsviri barədə məlumat verilmişdir.

33. Sabir Rüstəmxanlı. "Şair və şer". (düşüncələr romanı). Bakı, "Elm və təhsil", 2015, 592 s.

Xalq şairi Sabir Rüstəmxanlı oxuculara təqdim etdiyi "Şair və şer" adlı düşüncələr romanını böyük millet şairi Mehmed Hədidi faciəli həyatına həsr etmişdir.

34. Sabir Rüstəmxanlı. "Əbədi sevda".

Şeirlər və poemalar. Bakı, "Təhsil", 2012, 576 s.

Yeni kitabında bölmələr və 35 milyon hələ de iran rejiminin əlinə altında inleyen, ərazisinin iyrimi faizi Ermenistan tərəfindən işğal edilmiş Azərbaycan xalqının faciələri əsas mövzulardan birlərdir.

35. Əbədi A. Ə. "Seçilmiş əsərlər". II cild. Bakı, "Mütərcim", 2013, 276 s.

Professor Ə. Ə. Əğayev "Seçilmiş əsərlər" in II cildi müəllifin pedaqogika tarixinə aid tədqiqatlarını əhatə edir.

36. Əğayev Ə. Ə. "Seçilmiş əsərlər". I cild. Bakı, "Mütərcim", 2013, 400 s.

Kitabda müəllifin ədəbi düşüncələrinin məhsul olunmuş VIII elmi konfransının materialları". Bakı, May 2015, 870 s.

42. Axundova G. Ə. "Azerbaijan bestakarlarının seçilmiş opera xorları". Müntəbat. Dərs vəsaiti. Bakı, ADPU-nun mətbəsi, 2015, 254 s.

Dərs vəsaiti musiqi yönümlü ali və orta məktəblərin, həmçinin Pedaqoji Universitetinin məsələlərinə aid təhlükəsizlərinə təsdiq etdirilir.

43. Mehrabov A. O. "Səriştəli müəllim hazırlığının problemləri". (monoqrafiya). Bakı, "Elm və təhsil", 2015, 288 s.

Monografiyada